

13 KONFERENCJA
AKTYWNE METODY OCHRONY PRZYRODY W ZRÓWNOWAŻONYM LEŚNICTWIE
Rogów, 5-6 kwietnia 2017 r.

Temat przewodni:
LEŚNE SIEDLISKA MOKRADŁOWE OAZĄ BIORÓŻNORODNOŚCI

I dzień – 5 kwietnia		
8.00-10.00	<i>Śniadanie i rejestracja¹</i>	
Sesja I. ROLA MOKRADEŁ W ZACHOWANIU RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		Prowadzący: dr hab. Stanisław Drozdowski
10.00-10.15	Otwarcie konferencji	
10.15-10.30	Rola siedlisk mokradłowych dla zachowania różnorodności leśnych skoczogonków (Collembola, Hexapoda) Puszczy Białowieskiej	Małgorzata Sławska, Marek Sławski SGGW w Warszawie
10.30-10.45	Olsy Puszczy Kampinoskiej – hot spot różnorodności chrząszczy saproksylicznych	Dawid Marczak Kampinoski Park Narodowy
10.45-11.00	Wartość ekosystemów leśnych dla ochrony płazów, ukazana przy pomocy technik modelowania predykcyjnego	Michał Bełcik Instytut Ochrony Przyrody PAN
11.00-11.15	Śródleśne ekosystemy wodne jako ważne ostoje zachowania różnorodności biologicznej glonów wymagających ochrony ekosystemowej	Paweł M. Owsianny ^{1,2} , Paulina Mróz ^{1,2} , Maciej Gąbka ¹ , Tadeusz Sobczyński ¹ , Przemysław Niedzielski ¹ ¹ Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, ² PTL
11.15-11.30	Siedliskotwórcza rola bobra na przykładzie Nadleśnictwa Borki	Michał Orzechowski ¹ , Marek Ksepko ² ¹ SGGW w Warszawie, ² BULiGL Oddział w Białymstoku
11.30-11.50	Dyskusja	
11.50-12.20	<i>Przerwa kawowa</i>	
Sesja II RODZAJE SIEDLISK MOKRADŁOWYCH		Prowadząca: mgr Jolanta Błasiak
12.20-12.35	Torfowiska śródleśne w krajobrazie sandrowym na przykładzie Puszczy Drawskiej	Jolanta Kujawa-Pawłaczyk, Paweł Pawłaczyk Klub Przyrodników
12.35-12.50	Stan siedlisk bagiennych i zróżnicowanie ich drzewostanów	Roman Zielony ¹ , Wojciech Kędziora ¹ , Michał Magnuszewski ² ¹ SGGW w Warszawie, ² DGLP
12.50-13.05	Bór na Czerwonem – 90 lat aktywnej ochrony. Sukcesy i porażki	Krzysztof Przybyła Nadleśnictwo Nowy Targ
13.05-13.20	Zarastanie torfowiska „Długie Bagno” w Kampinoskim Parku Narodowym	Łukasz Tyburski Kampinoski Park Narodowy
13.20-13.35	Ocena jakości danych hydrologicznych przy wykorzystaniu dostępnych materiałów i metod inwentaryzacji na terenie Nadleśnictwa Polanów	Roman Wójcik ¹ , Jacek Todys ² , Agnieszka Kowalewska ² , Tomasz Kurek ² ¹ SGGW w Warszawie, ² Nadleśnictwo Polanów
13.35-13.55	Dyskusja	
14.00-15.00	<i>Obiad</i>	

¹ Osoby przyjeżdżające i nocujące dzień wcześniej prosimy o rejestrację i odbiór materiałów w bursie w godz. 19:00-22:00

Sesja III. TORFOWISKA MIEJSCEM AKUMULACJI WĘGLA I EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH		Prowadzący: dr hab. Mariusz Lamentowicz
15.00-15.15	Koncepcja projektu mitygującego zmiany klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych ze zdegradowanych torfowisk poprzez ich nawodnienie, zmiany sposobu użytkowania gruntów oraz tworzenie wspierającego mechanizmu rynkowego	Zenon Tederko First Nature EEIG
15.15-15.30	Wpływ symulowanej suszy i podwyższonych temperatur na ekosystem torfowiska – eksperyment manipulacyjny WETMAN	R. Juszczak, A. M. Basińska, B. H. Chojnicki, M. Gąbka, M. Hoffmann, D. Józefczyk, M. Lamentowicz, J. Leśny, D. Łuców, Ch. Moni, M. Reczuga, M. Samson, H. Silvennoinen, M. Stróżecki, M. Urbaniak, M. Zielińska, J. Olejnik
15.30-15.45	Eksperyment manipulacyjny jako narzędzie oceny wpływu zmian klimatycznych na emisję CO ₂ z torfowiska	B. H. Chojnicki, M. Samson, S. Słowińska, M. Słowiński, M. Lamentowicz, J. Barabach, K. Harenda, M. Zielińska, B. J. M. Robroek, V. E. J. Jassey, A. Buttler, M. Stróżecki, J. Leśny, M. Urbaniak, D. Józefczyk, H. Silvennoinen, J. Olejnik, R. Juszczak Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
15.45-16.00	Przyrodnicze uwarunkowania i klimatyczne efekty powtórnego nawadniania zdegradowanych torfowisk	Łukasz Kozub ^{1,2} , Paweł Pawlikowski ^{1,2} ¹ Centrum Ochrony Mokradeł, ² Uniwersytet Warszawski
16.00-16.15	Torfowiska jako miejsca akumulacji węgla – projekt renaturyzacji torfowisk w Słowińskim Parku Narodowym	Katarzyna Bociąg, Roman Cieśliński, Izabela Chłost, Krzysztof Gos, Jolanta Kujawa-Pawlaczyk, Magdalena Makles, Paweł Pawlaczyk Klub Przyrodników
16.15-16.35	Dyskusja	
16:35-17:00	<i>Przerwa kawowa</i>	
Sesja IV. WPŁYW ZMIAN KLIMATYCZNYCH NA EKOSYSTEM MOKRADEŁ		Prowadzący: dr Remigiusz Pielech
17.00-17.15	Znaczenie badań interdyscyplinarnych dla zrozumienia zaburzeń funkcjonowania torfowisk w lasach	M. Lamentowicz, S. Słowińska, M. Słowiński, V. E. J. Jassey, B. H. Chojnicki, M. K. Reczuga, K. Marcisz, M. Zielińska, M. Gałka, Ł. Lamentowicz, M. Samson, P. Kołaczek, K. Kajukało, D. Łuców, R. Juszczak, A. Buttler Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
17.15-17.30	Zmiany roślinności w ekosystemach torfowiskowych w strefie umiarkowanej (Europa), subarktycznej (N Szwecja) i arktycznej (Alaska, Spitsbergen, Rosja –Delta Leny) w ostatnich dwóch tysiącach lat. Wpływ zmian klimatu czy autogeniczna sukcesja?	Mariusz Gałka ¹ , Graeme Swindles ² , Angelica Feurdean ³ , Marta Szal ⁴ , Edyta Lokas ⁵ , Pim de Klerk ^{6,7} , Hans Joosten ⁷ ¹ Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, ² School of Geography, University of Leeds, UK, ³ Biodiversity and Climate Research Centre, (BiK-F), Frankfurt am Main, Germany, ⁴ Uniwersytet w Białymstoku, ⁵ PAN, Kraków, ⁶ State Museum of Nat. Hist. Karlsruhe, Germany, ⁷ Ernst Moritz Arndt Univ., Greifswald, Germany
17.30-17.45	Rezerwy torfowiskowe Niecki Gródecko-Michałowskiej – czy obecne uwarunkowania hydrologiczne umożliwiają zachowanie walorów przyrodniczych?	Filip Jarzombkowski, Ewa Gutowska, Katarzyna Kotowska, Dorota Kotowska, Michał Żmihorski Klub Przyrodników
17.45-18.00	Dwadzieścia lat ochrony mokradeł w działalności Klubu Przyrodników	Magdalena Makles, Robert Stańko Klub Przyrodników
18.00-19.00	Dyskusja plenarna	Prowadzący: Jolanta Basiak, Małgorzata Sławska, Paweł Pawlaczyk
19.00-20.30	<i>Kolacja</i>	
IMPREZA TOWARZYSZĄCA		
20.30-21.30	Ochrona, biologia i rozpoznawanie żółwia błotnego na przykładzie działań Poleskiego Parku Narodowego	Radosław Olszewski Poleski Park Narodowy

II dzień – 6 kwietnia

7.00-8.00	<i>śniadanie</i>	
8.00-9.00	Sesja POSTEROWA	w holu na 1 piętrze
Sesja V. EFEKTY CZYNNEJ OCHRONY MOKRADEŁ I MAŁEJ RETENCJI W LASACH		Prowadzący: mgr inż. Robert Stańko
9.00-9.15	Badania paleoekologiczne rozwoju torfowisk jako podstawa wyznaczenia warunków referencyjnych na potrzeby ich ochrony i renaturyzacji	Mariusz Gałka ¹ , Liene Aunina ² , Angela Gallego-Sala ³ , Klaus-Holger Knorr ⁴ , Mariusz Lamentowicz ¹ , Kazimierz Tobolski ¹ ¹ Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, ² University of Latvia, Ryga, Łotwa, ³ University of Exeter, United Kingdom ⁴ University of Münster, Münster, Niemcy
9.15-9.30	Łęgi w źródłiskach i przy drobnych ciekach wodnych; jak identyfikować, kartować i chronić te zbiorowiska?	Remigiusz Pielech ¹ , Jan Bodziarczyk ¹ , Anna Gazda ¹ , Marek Malicki ² , Jerzy Szwagrzyk ¹ ¹ Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie, ² Uniwersytet Wrocławski
9.30-9.45	Problemy monitoringu i oceny stanu torfowisk oraz ich usług ekosystemowych	Paweł Pawlaczek Klub Przyrodników
9.45-10.00	Ochrona łąk ramienicowych (siedlisko 3140) w wybranych jeziorach śródlęśnych chronionych na obszarach NATURA 2000: założenia i wyniki programu edukacyjno-monitoringowego „Nurkowie chronią jeziora”	Paweł M. Owsiany ^{1,2,3} , Michał Brzozowski ¹ , Krzysztof Trawiński ² , Grzegorz Marciniak ² ¹ Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, ² Stow. Nurków Niepełnosprawnych Krok po Kroku HSA w Pile, ³ PTL
10.00-10.15	Działania retencyjne na terenach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	Marcin Gołębiowski, Krzysztof Guzek Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
10.50-10.25	Dyskusja	
10.25-10.50	<i>Przerwa kawowa</i>	
Sesja VI a. MODELOWANIE I MONITORING LEŚNYCH ZASOBÓW WODNYCH, RESTYTUCJA MOKRADEŁ		Prowadzący: dr hab. Radosław Juszcak
10.50-11.05	Wpływ przemysłowego wykorzystania siedlisk mokradłowych na ich bioróżnorodność na przykładzie LKP „Lasy Środkowopomorskie”	Tomasz Wanic, Grzegorz Piątek, Maciej Zwydak, Marta Szostak, Marek Pająk Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie
11.05-11.20	Ochrona czynna w torfowiskowym rezerwacie przyrody Bagna Izbickie	Anna Krysiak Nadleśnictwo Damnica
11.20-11.35	Efekty aktywnej ochrony torfowisk alkalicznych Polski północno-zachodniej	Robert Stańko, Lesław Wołejko Klub Przyrodników
11.35-11.50	Oddziaływanie małych śródlęśnych zbiorników wodnych na wybrane elementy środowiska przyrodniczego	Krzysztof Czyżyk SGGW w Warszawie
11.50-12.05	Dyskusja	
12.05-12.20	<i>Przerwa</i>	
Sesja VI b. MODELOWANIE I MONITORING LEŚNYCH ZASOBÓW WODNYCH, RESTYTUCJA MOKRADEŁ		Prowadzący: dr Paweł Pawlikowski
12.20-12.35	Problematyka funkcjonowania populacji łosi na terenie Polski – czas na działanie	Marian Flis PZŁ, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
12.35-12.50	Chrzęszcze (Coleoptera) borów bagiennych Lasów Sobiborskich	Tomasz Mokrzycki, Sebastian Tylkowski SGGW w Warszawie

12.50-13.05	Wybiórczość środowiskowa miejsc lęgowych oraz typy umiejscowienia gniazd bociana czarnego <i>Ciconia nigra</i> w Kampinoskim Parku Narodowym	Adam Olszewski, Andrzej Różycki, Jarosław Matusiak Kampinoski Park Narodowy
13.05-13.20	Zagrożenia mokradeł leśnych objętych monitoringiem siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w ramach PMŚ	Adam Cieśla ¹ , Radosław Gawryś ¹ , Marcin Mionskowski ¹ , Dorota Radziwiłł ² ¹ Instytut Badawczy Leśnictwa, ² Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
13.20-14.00	Podsumowanie i zakończenie	
14.00-15.00	Obiad	

POSTERY	
Chlorofil a jako wskaźnik żyzności wody wybranych jezior śródleśnych i miejskich w okolicach Piły i Złotowa	Paweł M. Owianny, Maciej Kochmański, Damian Wesołowski Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Korniki siedlisk olsów i grądów Puszczy Kampinoskiej	Dawid Marczak Kampinoski Park Narodowy
Lasy łęgowe Wyżyny Małopolskiej jako ostoja górskich gatunków roślin naczyniowych	Jacek Koba BULiGL Oddział w Lublinie
Mała retencja a ochrona siedlisk przyrodniczych oraz wykorzystanie edukacyjne i turystyczno-rekreacyjne ekosystemów jeziornych i bagiennych na terenach leśnych (potrzeby i dobre praktyki z terenu RDLP Piła)	Paweł M. Owianny Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, OTPW „Dolina Noteci”, PTL
Naturalne i antropogeniczne przemiany szaty roślinnej Puszczy Zielonki w zapisie pyłkowym torfowiska Brzeziniak	Agnieszka Błasiak ¹ , Mirosław Makohonienko ² ¹ Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu ² Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Ochrona torfowisk alkalicznych w Polsce	Dorota Horabik, Magdalena Makles, Robert Stańko Klub Przyrodników
Ochrona torfowisk i borów bagiennych w projekcie LIFE13 NAT/PL/000032 „W zgodzie z naturą – LIFE+ dla Lasów Janowskich”	Krzysztof Wawer Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie
Postawy i przekonania społeczeństwa wobec bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i> L.) na terenie LKP Puszcza Notecka oraz LKP Puszcza Białowieska	Jakub Łoboda, Agnieszka Błasiak, Anna Wierzbicka Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
Reakcja roślinności torfowiska mszarowego Rzecin na wzrost temperatury i suszę	D. Łuców ^{1,2} , A. Basińska ^{1,3} , B. H. Chojnicki ³ , M. Gąbka ¹ , D. Józefczyk ³ , J. Leśny ³ , J. Olejnik ³ , M. Samson ³ , H. Silvennoinen ⁴ , M. Stróżecki ³ , M. Urbaniak ³ , M. Zielińska ¹ , R. Juszcak ³ , V. E. J. Jassey ⁵ , M. Lamentowicz ^{1,3} ¹ Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, ² Polska Akademia Nauk, ³ Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, ⁴ Norwegian Institute of Bioeconomy Research, ⁵ University of Toulouse III – Paul Sabatier
Rola rezerwatów przyrody w ochronie leśnych mokradeł	Ewa Referowska-Chodak SGGW w Warszawie
Różnorodność ameb skorupkowych jako wskaźnik oceny stanu hydrologicznego torfowisk bałtyckich Polski	Katarzyna Kajukała, Monika Karpińska-Kofacek, Piotr Kołaczek, Mariusz Lamentowicz Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Różnorodność taksonomiczna bruzdnic (Dinophyceae, Dinoflagellata) ekosystemów jezior śródleśnych w Borach Kujańskich	Paweł M. Owianny, Karolina Runowska-Krasoń Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Wpływ drobnych zbiorników wodnych na ptaki w monokulturze sosnowej na przykładzie Puszczy Noteckiej	Viktoria Takacs, Tadeusz Mizera, Dariusz Kujawa, Adam Piłkuła, Witold Trawiński, Jacek Więckowski Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu